

Taipein moderni liikekeskusta tarjoaa kontrastin perinteisille ostoskaduille.

Taiwanin Taipei on erilainen pääkaupunki

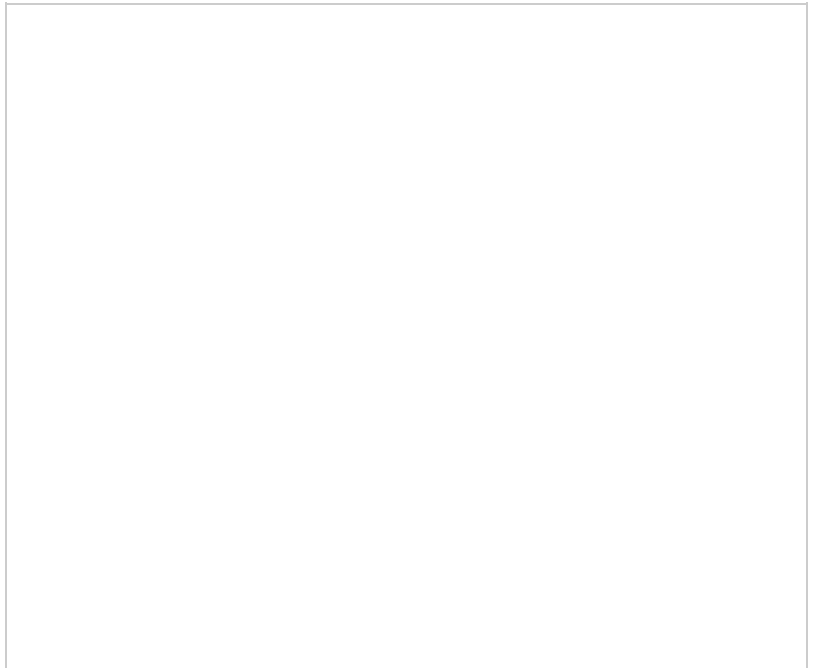
23.8.2024 0.00

Taipeissa sykkii itämainen sydän. Sen museot, torit ja temppelit saavat ulkopuolisen tuntemaan olonsa kaukaiseksi maantieteellisesti kuin kulttuurisestikin.

Taiwan on matkailumaana ja Taipei sen pääkaupunkina täynnä itämaista eksotiikkaa. Maa on tavallaan kiinalaisempi kuin Kiina, vaikka se onkin kulttuurien risteyskohdassa, jossa kiinalaiset ja japanilaiset vaikutteet kohtaavat toisensa. Aito kiinalaisuus on kuitenkin säilynyt siellä paremmin kuin manner-Kiinassa siksi, ettei Taiwan ole joutunut menneiden vuosikymmenten kulttuurivallankumouksen riepotukseen. Japanilaiset vaikutteet periytyivät 1900-luvun alkupuoliskolta, jolloin Japani hallitsi valloittamaansa Taiwania.

Nykypäivän taiwanilaiset ylpeivät maansa olevan Aasian toimivin demokratia, ja tuskinpa he paljon väärässä ovatkaan. Niinpä poliittisestikin ero kansanvaltaisen Taiwanin saaren ja keskitetysti hallitun mantereen välillä on huomattava.

Suomessa Taiwania ei kuitenkaan pidetä suurena matkailumaana eikä Taipeita Pekingin tai Tokion kaltaisena suosikkikohteena. Pitkän etäisyyden lisäksi syytä on muitakin. Taiwanin ilmasto ei ole kaikkein matkailuystävällisimpiä, sillä maa on maailman sateisimpia alueita. Toisaalta runsaat sateet tekevät saaresta erittäin vehreän ja hedelmällisen, ja maaperä tuottaa asukkaiden pääravinnon riisin ohella muun muassa erinomaista teetä. Taiwan on myös poliittisista syistä jäänyt matkailullisesti hiukan sivuun. Tämä asia näyttää kuitenkin olevan korjaantumassa.

Mannerkiinalaiset ovat nimittäin nykyisen poliittisen suojasään aikana löytäneet Taiwanin, jossa vieraillee jo noin 8000 mannerkiinalaista päivässä eli lähes kolme miljoonaa vuodessa. Niinpä maan turistikohteissa tapaa päivittäin suuria mantereelta tulleita matkailijaryhmiä, jotka tutustuvat innokkaan uteliaina heille uusiin nähtävyyksiin. Tunnelmassa on jotakin samaa kuin neuvostoliiton aikaisen itäturismin vuosina Suomessa. Ryhmät vaeltavat kiltisti oppaiden johdolla, sillä vain poliittiseen ja taloudelliseen eliittiin kuuluvat kiinalaiset saavat matkustaa yksilöllisesti Taiwaniin.

Kasvava matkailu Kiinasta Taiwaniin on omalta osaltaan merkki siitä, että liennytys vuosikymmeniä ylittämättömänä tiukasti pysyneessä Taiwanin salmassa on tapahtunut tosiasia. Myös taiwanilaisten on mahdollista vieraila manner-Kiinassa, mistä kertovat vilkkaat lentoyhteydet Taiwanin pääkaupungista Taipeista moniin manner-Kiinan kaupunkeihin.

Taipein suosikkikohteet

Mantereelta tulevia ei viedä tutustumaan Taipein kaikkiin nähtävyyksiin. Poliittisesti arat kohteet jäävät sivuun. Näitä on muun muassa entisen presidentin **Tsiang Kai-shekin** mahtava kiinalaiseen tyyliin rakennettu muistohalli keskellä pääkaupunkia. Nykypäivän matkailija ei ehkä käy paikalla niinkään entisen poliittisen johtajan muistoa kunnioittaakseen kuin sen tähden, että paikalla on tasatunnein nähtävissä erittäin taidokas, suorastaan akrobatiaa lähentelevä vartiosotilaiden vaihtovaihto. Vastaavan seremonian voi nähdä myös Kiinan tasavallan perustajan **Sun Jatsenin** muistohallissa sekä Kiinan sotien uhreja kunnioittavassa marttyyrien pyhäkössä.

Matkailijoiden suosituin kohde Taipeissa on palatsimuseo, National Palace Museum. Sen tarina on erikoinen. Kun Tshiang Kai-shekin johtamat tasavallan joukot joutuivat 1940-luvulla vetäytymään mantereelta Taiwaniin Maon kommunistijoukkojen tieltä, ne lastasivat mukaansa Pekingin kielletyn kaupungin keisarilliset aarteet, jotka olivat aikanaan Kiinan keisarin henkilökohtaisia omaisuuksia. Nyt nämä vuosisataisten dynastioiden taideteokset ovat esillä palatsimuseossa. Kokoelmiin kuuluu noin 650 000 esinettä, joten vain pieni osa niistä voi kerrallaan olla esillä. Museossa on nähtävänä maalauksia, jade- ja keramiikkaesineitä, pronssia, silkkiä, kiinalaista kalligrafiaa ja niin edelleen.

Palatsimuseo on niin laaja kokonaisuus, että perusteellinen tutustuminen siihen vie hyvinkin päivän. Museo myy taidokkaita replukoituja kokoomuksiaan olevista taideteoksista.

Taipein ykkösvetonaulasta palatsimuseon kanssa kilpailee vuonna 2005 valmistunut rakennus Taipei 101, joka ehti jonkin aikaa olla maailman korkein rakennus. Tästä 101-kerroksisesta ja 508 metriä korkeasta pilvenpiirtäjästä avautuu huikea näköala yli pääkaupungin. Huippunopeat, maailman nopeimmiksi sanotut hissit vievät vierailijat ylös näköalatasanteelle 39 sekunnissa, ja niin siellä kuin alatasollakin on korkeatasoisia myymälöitä ja ostoskeskuksia matkailijoita houkuttelemassa.

Myös Taipein tavaratalotarjonta on huippuluokkaa. Pääosin japanilaisomistuksessa olevat tavaratalokset josin myyvät samoja maailmanmerkkejä kuin tavaratalot muuallakin maailmassa ja vieläpä suunnilleen samaan hintaan kuin muualla. Niiden ulkoinen loistokkuus ja henkilökunnan itämainen palvelualltius ovat kuitenkin vertaansa vailla.

Aitoa Taipeita ei voi kokea vieraillematta joillakin kaupungin lukuisista iltatoreista. Nämä basaarit tarjoavat aidon kiinalaisen vastakohtan tavaratalojen luksukselle. Tarjolla on mielikuvituksellisen paljon tavaraa tekstiileistä ruokatarvikeihin ja kaikkea siltä väliltä. Iltatoreilla huomaa olevansa yhdessä maailman tiheimmin asutuista maista, sillä liikkuminen saattaa väentungoksen takia olla vaikeaa. Toreilla myytävä tavara ei ehkä aina täytä kaikkia laatuvaatimuksia, mutta määrä korvaa hyvinkin laadun.

Jos ovat iltatorit matkailijalle pakollinen kohde ilman temppeilikäyntiä Taipein-vierailu jää puolinaiseksi. Taiwanilaiset sanovat maansa pääuskontojen olevan buddhalaisuus ja taolaisuus. Tosiasiassa nämä uskonnot ovat sekoittuneet keskenään ja omineet vaikutuksia toisiltaan niin, että buddhalaisilla ja taolaisilla on yhteisiäkin temppeleitä.

Temppeleissä käydessään huomaa asukkaiden harjoittavan hartaasti uskontoaan. Suitsukkeet tuoksuvat, kun erilaisten jumaluuksien edessä kumarrellaan ja uhrataan anottaessa ratkaisua milloin mihinkin elämäntilanteeseen. Hämmästyttävää on, etteivät rukoukset vähääkään tunnu häiriytyvän ympärillä parveilevista ja valokuvia ottavista matkailijoista. Tämä kuvastaa osaltaan sitä suurta suvaitsevuuksia, joka leimaa taiwanilaisten uskonnon harjoittamista.

Taipein liikenteelle ovat tyypillisiä hurjaa vauhtia huristelevat skootterit.

Taiwanilaisten suuri herkku – siansuolet.

Buddha on näkyvässä joka puolella.

Jade- ja kukkamarkkinat, moninaiset Taiwanin historiaa esittelevät museot ja Konfutsen temppeli ovat Taipeissa näkemisen arvoisia. Myös presidentin palatsi, joka on entinen japanilaisen kenraalikuvernöörin talo, on aika ajoin avoinna yleisölle.

Eksoottista ruokaa

Jos on käynyt Suomessa kiinalaisessa ravintolassa, ei todellakaan ole pätevätynt ruokailemaan taiwanilaisessa ruokapaikassa. Siellä tarjonta on erittäin monipuolista ja hämmäntävää. Esimerkiksi liharuokia on tarjolla tutuista siasta ja naudasta sekä kalasta lähes kaikkiin eläinkunnan tuotteisiin; vain kissaa ei syödä, koska se on sitkeää, sanovat taiwanilaiset. Koiranlihaakaan ei enää tarjoilla entiseen malliin laajentuneiden protestien takia. Jos lihotetut vihreät sammakot eivät ole riittävän eksoottisia, voi aina hakeutua vaikkapa käärmeravintolaan. Taiwanilaisten oma suosikkiruoka on ilman muuta keitetyt siansuolet.

Matkaopasjulkaisut kertovat vuolaasti taiwanilaisen keittiön erinomaisista herkuista. Oppaiden kirjoittajat ovat yleensä pitkään maassa asuneita, jotka ovat perehtyneet taidokkaan ja monipuolisen taiwanilaisen keittiön saloihin. Tavalliselle satunnaiselle matkailijalle eksoottinen itämainen ruokakulttuuri saattaa jäädä avautumatta niin, että amerikkalaisomisteinen pikaruokapaikka tuntuu turvallisimmalta vaihtoehdolta. Näin on varsinkin, jos yrittää johonkin tavalliseen kansanruokalaan. Niissä käytettävä ruokaöljy on niin kuvottavan hajuista, ettei suomalaisella nenällä saata olla niitä lähelläkään.

Erityisesti on syytä varoa tilaamasta hotellissa kiinalaista aamiaista. Ensinnäkään ei ole mitään varmuutta, mitä siinä tulee suuhunsa panneeksi. Toisekseen kiinalaisen aamiaisen pääosana on tavallisesti veteen keitetty täysin suolaton riisipuuro, eikä suomalaisella yleensä koskaan ole niin kova nälkä, että se maistuisi aamun aluksi.

Tasokkaiden hotellien ravintolapalvelut kestävät luonnollisesti vertailun mihin maahan tahansa. Jos haluaa turvallisesti kokeilla itämaista ravintolaeksoottikkaa, Taipeissa voi hakeutua mongolialaiseen grilliravintolaan, jollainen kuuluu myös useimpien kaupunkikierrosten ohjelmaan.

Retkiä Taipeista

Vaikka Taipei on lähes seitsemän miljoonan asukkaan suurkaupunki, se ei ole koko Taiwan. Erityisesti läheinen Taiwanin pohjoisrannikko eksoottisine pikkukaupunkeineen ja rannikon erikoisine kalliomuodostelmineen on suosittu matkakohde. Vaikka Taiwan ei ole kooltaan suuri, retket Taipeista etelään vaativat muutamia päiviä. Etelässä voi Kaohsiungin kaupungin tienoilla aistia Taiwanin talousihmeen, sillä melkoinen osa maan teollisuudesta on keskittynyt etelään. Tosin Taiwanin suuret yritykset teettävät nykyisin tuotteensa enenevässä määrin manner-Kiinassa aivan samalla tavoin kuin suomalaisyrityksetkin. Niinpä suurten taiwanilaisten elektroniikkayritysten kuten vaikkapa Acerin ja BenQ:n tuotteissa lukee nykyisin useimmiten Made in China.

Aivan oma lukunsa Taiwanin matkailussa on itärannikolla sijaitseva 19 kilometriä pitkä Tarokon kansallispuisto, jossa ehtii Taipeista vierailta hyvin päivässä. Se tunnetaan yleisesti nimellä Tarokon rotko - Taroko Gorge. Rotkon pohjalla virtaavan Liwu-joen vesi on vuosimiljoonien kuluessa uurtanut uomansa marmorikallioihin siten, että marmoriseinämät reunustavat kanjoniin rakennettua tietä molemmin puolin. Näky on omalaatuisen viehättävä.

Paikka on yksi maailman merkittävimmistä marmorin louhintapaikoista, ja alueelta on löydetty myös jade-esiintymiä. Alueella valmistetaan marmorista lähes kaikkea mahdollista pienistä käyttöesineistä näyttäviin patsaisiin.

Edullinen hintataso

Taiwan on edullinen maa, vaikka se ei varsinaisesti mikään halpakohte olekaan. Suomesta sinne pääsee lentäen joko Tokion, Hongkongin tai Pekingin kautta, mutta edullisin vaihtoehto on lentää suoralla lennolla joko Amsterdamista tai Wienistä Taipeihin. Matkalla on yksi välilasku Bangkokissa. Lento tosin kestää esimerkiksi Amsterdamin ja Taipein välillä lähes parikymmentä tuntia.

Taipeissa on hotelleja joka lähtöön. Siellä ovat eräät maailman kiistattomista huippuhoteleista kuten legendaarinen Grand Hotel, joka on joskus luokiteltu maailman ykköseksi. Luksushoteleissa on luonnollisesti luksushinnat. Toisaalta keskitason hotellit jopa keskikaupungilla ovat kohtuullisen edullisia. Parin viikon valmismatkan Helsingistä Taipeihin saattaa saada jopa puolellatoistuhannella eurolla.

Taipeilaisen iltatorin elämää.

Tarokon rotko on uurtunut marmorikallioiden väliin.

Mannerkiinalaisten matkailijoiden ryhmä ihastelemassa Taiwanin pohjoisrannikon erikoisia kalliomuodostelmia.

Tavalliselle matkailijalle ehdottomasti kivuttomin tapa tutustua niin Taipeihin kuin koko maahankin on lähteä mukaan opastetuille kierroksille joko puoleksi päiväksi, koko päiväksi taikka useammaksi päiväksi. Hinnat ovat kohtuulliset, samoin kuin paikalliset englantia puhuvat oppaat.

Taipeissa on hyvä joukkoliikenne toimivine metroineen. Kaikkein hyödyllisin kulkuneuvo matkailijalle on kuitenkin paikallinen taksi. Näitä keltaiseksi maalattuja autoja on runsaasti saatavissa, ne ovat luotettavia, ja hinnat ovat edulliset. Taksilla matkustaessa täytyy kuitenkin muistaa, että mukana on kohde kiinaksi kirjoitettuna tai kartta, josta kohteen voi näyttää kuljettajalle. Taksikuskit eivät pääsääntöisesti ymmärrä muuta kuin kiinaa.

Mitä Taipeista sitten kannattaa ostaa? Jade, bambu ja silkki ovat hyviä esimerkkejä itämaisista raaka-aineista, joista tehtyjä tuotteita Taipeista löytää melko helposti. Erilaiset kiinalaisen käsityötaidon tuotteet maalauksista käyttöesineisiin viehättävät monia ulkomaalaisia. Niitä voi löytää iltatoreilta tai erityisistä handicraft-kaupoista. Taipeissa ei pidä unohtaa vuorenrinteillä kasvatettua taiwanilaista teetä. Sitä on monia laatuluokkia, mutta vaikka ei aivan kalleinta ja hienointa ostaisikaan, Suomessa myytävä pussitee maistuu tiskivedeltä aidon taiwanilaisen teen jälkeen.

FAKTAT TAIWAN

Valtiomuoto: Kiinan tasavalta, Republic of China, on demokraattisesti hallittu valtio, joka laskee perustamisensa vuodesta 1911, jolloin keisarivalta Kiinassa kumottiin. Tasavallan joukot pakotettiin 1949 vetäytymään manner-Kiinasta, minkä jälkeen Kiinan tasavalta on hallinnut vain Taiwania sekä Penchun, Kinmenin ja Matsun saariryhmiä.

Pinta-ala: 36 167 km²

Väkiluku: yli 23 miljoonaa. Taiwan on maailman toiseksi tiheimmin asuttu yli 10 miljoonan asukkaan valtio Bangladeshin jälkeen. Taipein alueella asuu 9 600 ihmistä neliökilometrillä, mikä tekee siitä yhden maailman tiheimmin asutuista kaupungeista.

Kieli: mandariinin kiina. Taiwanissa puhutaan myös muita kiinan murteita, erityisesti paikallista "taiwania". Englantia puhutaan hotelleissa ja matkailukohteissa, mutta tavalliset kansalaiset eivät juuri osaa englantia.

Rahayksikkö: uusi Taiwanin dollari (NT\$), 1 NT\$ = noin 0,03 €.

Aikaero Suomeen: 6 tuntia, kesäaikana 5 tuntia.

Ilmasto: subtrooppinen, vuoden keskilämpö 22 C, kesällä kesäkuusta syyskuuhun lämpötila voi nousta 40 C asteeseen. Sadepäiviä vuodessa keskimäärin 181, keskimääräinen vuotuinen sademäärä 2 152 mm. Taifuuneja voi esiintyä heinäkuusta lokakuuhun.

Buddhalaistemppeleiden jumalankuvat ja värikkäät lyhdyt ovat väriäiskä muuten hiukan harmaassa kaupunkikuvassa.

Vahdinvaihto Tsiang-kai Shekin muistohallissa Taipeissa.